

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

ML
Maribor

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednoga, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opravništvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanos v Črensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravništvo Novin v Črensovce, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Ka bo zdaj?

Vütro, 16. aprila se odpre, se more odpreti po zakoni parlament. Pašič ma samo 107 poslancov, tri stranke, štere so za autonomijo ali samovlado pokraj in pa majo 113 poslancov, to so Radičova stranka, naša Kmečka zveza i muslimanska stranka. Te tri stranke so se združile ne tak, ka bi edna stranka postale, nego tak, kak smo vsigdar želeli, ka skupno nastopimo proti centralistom mi, ki smo za neodvisnost vsaki po svojem programi. Če bi Radič že prle to včino, ka bi nas podpirao i če bi muslimani ostali med nami i ne bi šli vu vlado, bi ščista nači že naša država zgledala. Hvala Bogi, da so se bar zdaj te tri stranke združile za skupen nastop proti velesrbskomi centralizmi za obstoj naše lepe države. A gda pravimo hvala Bogi, ka se je te prvi, najbolje važen korak včino, zdehnemo z ednim z preželjnim srcom: Daj Bože, pravo modrost tem združenim strankam, ka do svoj namen tudi mogle dosegnoti. To trebe, pravo modrost. Velesrbi se protijo, ka tri horvacke županije (várme-gyöve) i Slovenijo odcepijo od kraljevine SHS, dinare njim vkraj vzemejo, železnice i druge naprave odpelajo, stare korone njim povrnejo i te prej lejko razkričijo republiko i delajo ka ščejo. To so saganja, ka bi se Slovenci i Horvatje zbojali i lepo mirno dale plačüvali svoje dače v povekšanoj meri, kak so je dozdej. Ki čte zdaj srbske radikalne liste: „Vreme“, „Balkan“ itd. se zaistino more zgražati kak grdo pišejo tej listi od Horvatov i Slovincov, od naših želenj. Od krvi pišejo, od rüšenja, od bratomorstva. Vse slabo je v tej listaj, samo piknjice tiste ljübezni ne, iz štere so prej želeli nekda, ka bi se mi združili. Ljübezni niti pičice ne. Slovenec i Horvat sme samo dačo plačati, a za svoje pravice pa če se oglasi, njemi kažejo bič, bot, puško, bombo. So tudi zmerni listi v Srbiji, štiri obsodijo to radikalno velesrbstvo, a vendar je tak ne obsodijo, kak si to zašlúži. Nieden teh listov ne vüpa jasno povedati, ka bi država z neodvisnov Slovenijov i Horvackov nesamo ne oslabela, nego ešče močnejša postala, kak je Švica, Amerika itd., nieden ne vüpa povedati, ka Horvatom i Slovincem ide vsa pravica, če se njim nametavajo ešče vekši terhi kak Srbom, ar v Srbiji vnogo dač ne plačüjejo, štere mi plačamo. Jedin list „Preporod“ je meo kuražo povedati, ka se pri gonji proti Hrvatom i Slovincem ide za radikalno stranko samo, ne pa za državo. I to je prav, a ne zadosta. Ide se za žepe vnoгих gospodov — dostavimo mi — ki bi od dohodkov vkraj prišli, če ne bi bilo centralizma. Za njihove dohodke i njihovo vlast se ide, predvsem toti radikalom, ar so tej zdaj na vladi, a tudi drugim centralističnim strankam iz cele države, štere so že bile na vladi ali konči počivale v njeni senci i si pobirale če ne vsikdar plemenite pojedine pa li vsikdar ne male falate ostankov z stola njenoga. Te m je žao za našo autonomijo. Te boli, ka smo

mi zmagali i ka de naše ljudstvo melo v rokaj vajati, ne pa oni. To je glavni zrok, zakaj kričijo velesrbi i ž njimi v našem žepi rovajoči slovenski i horvacki demokratje, samostojni i drugi podreparje, zaljübljenci ne centralizma. nego v centralizmi obstoječega svojega haska proti nam i se nam protijo z bitjom, krvjov. Ali lejko vi dragi ljudje mislite, ka če dobimo, kak je gvüšno, ka ednok dobimo, svoj Slovenski orsag, pravim mislite vi dragi ljudje, ka do te v slovenskom parlamentu liberalci gda sveta na vladi? Jeli ka nikdar. To je boli. Ne to, ka vi po centralizmi na nikaj idete, ne, to nje ne boli, nego, to ka oni v Slobodnoj Sloveniji nedo na vlasti, zato bršejo proti vašim pravicom i zato hujskajo velesrbe ešče na krvno prelejanje proti vam. Čtite „Jutro“ i „Sl. Narod“ pa spoznate, ka to tisti gospodje delajo, ki so pred volitvami teliko obljub vam delali, ešče neko vrsto autonomije vam obljubljali, zdaj pa po meč kričijo proti vam, ar ste vüпали za istinsko autonomijo glasati, a ne ste njé volili.

Radič priznava v „Novostih“, ka je nej prvo delo republika, nego pravica. To smo mi vsikdar pravili, pa vervali neste vnogi. Čakali ste na 19. marca republiko; nej je prišla; čakali ste jo na 25. marca; ne se je prikazala; čakali so Vogri, ka 1. aprila prido nazaj pod Madjarsko i ne se je zgodilo. Cerkve obljubljene se ne povajo, duhan se nesadi, zemlja se ne deli, nego ešče jemlje, žandar jé, vojak naš je celo v Makedoniji. Ali ka bom dale pleo te obljübe, spunila edna ne se je i se tudi ne more! Za največ jih niti Radič ne ve, njegovi kortešje so je izmislili i bili so bedaki, ki so njim nasedli. Pravo reč je povedo Radič zdaj vü; pravico trbej najobprvim i ne republiko. Če bi to pred tremi leti naglašüvao, kak nači bi vse bilo. Pravico predvsem i na tom fundamenti izpelati svoj program, to, jedino to bo pomagalo horvackomi narodi pa nikaj drugo nej. Slovenski narod je stao že na tom fundamenti po našoj stranki, a preslab je bio. Zdaj če de Radič stanoviten pri svojih rečeh, bo te fundament močnejši še. I te ka se zgodi? Toga se ne bojimo mi, ka bi nas odcepili, kak glasijo velesrbi, toga se boji samo žep velesrbov zato pa kričijo. Cepitve se boji njihova dojača, ka ne bi prazna ostala, ar po odcepitvi ne bi mogli več dojeti dojne krave Slovincov pa Horvatov. Mi se cepitve ne bojimo. Vüpamo se v ljübézen i poštenost tistih Srbov bratov, ki raj majo državo kak sebe, ka zavolo té stopijo na stran pravico zahtevajočih Slovincov i Horvatov pa do njim pomagali do sloboščine, do tiste sloboščine, štero so pred zjedinenjem vsi nosili na jeziki pa vnogi tudi v srci, po zjedinenji pa so jo prav vnogi püstili v žep i ostala je samo pri trezno mislečih. Zato na pitanje ka bo zdaj? etak odgovorimo: Za našo sloboščino bomo se mogli ešče boriti ali nej dugo; zmaga je naša, zaistino naša, ar je

naša borba pravična. Lejko se združijo demokratsi pá z radikali, lejko ešče vse druge male stranke, nas 113 poslancov zastopa štiri in pol milijone naroda. Te več milijonski narod se bo borio za svoje pravice, je močen zadosta za to i zmagao tudi bo, ar je pravica na njegovej strani. Bo zato boj, — a ne mislimo na krvavoga — i po njem zmaga za Horvate i Slovence na veselje vseh Srbov, ki nas ljübijjo. — To bo!

Bodite smileni!

Mamo vnogo siromaških dijakov. Včijo se v Veržeji, v Soboti, prek Móre, prek meje. V toj strašnoj dragoči ne morejo nadaljavati svojega včenja i priti do svojega čila: biti na pomoč svojemü ljudstvu.

Naš vikariat, to je cerkvena oblast i tudi svecka oblast sta dovolile nabiranje na naše siromaške dijake. S tem odpremo nabiranje i prosimo vse, ki kaj premorejo, ali penezze ali živež, naj dajo vküp tistim, ki z knjigami od dvoje oblasti potrjenimi pridejo nabirat. Živež nabrani se odpela v Veržej, kje je dosta sirot-dijakov brez oče i matere, ka za njega dobijo te sirote pač vsi naši siromaški gojenci brezplačno ali konči falejšo preskrbo, polovica penez za živež se pa da našim dijakom, ki se prek Móre, v Soboti ali indri včijo. Nišče ne dobi podpore, ki lejko plača za svojim sinom, samo prave sirote jo dobijo, šterih siromaštvo župnijski uradi vseh verevadlivanj posvedočijo. Sem (na farof) naj se zato starših siromaških dijakov obrnejo po svedočanstvo, ka njihova deca zaistino potrebuje pomoči. Uredništvo Novin dare brezplačno objavi. Odbor vse trüde brezplačno zvrši. „Bodite smileni!“ Kristušov navuk se glasi tak, štiri z ednim še plačo smilenim obeče „i smilenje dobite.“ „Odbor za nabiranje milodarov prekmurskim siromaškim dijakom.“

Narodnost.

Spoküpijo si vsefelé novine ino v tisti pod nebeskov narodnostjov držijo ljudstvo na cüglaj; glasijo s praznimi rečmi svoje brezversko-kapitalistične navuke. Takzvani liberalni-demokratije ino samostojni so plačani apoštolje kapitalistični milijonarov, ki z lepimi rečmi za narodnost slepijo ljudstvo.

Kaj je bila bojna, či ne sleparija kapitalistov? So bili tudi drugi zroki, nego glaven je bio to, da so se kapitalisti velki držav šli med sehom, kde bi tržili svoje blago. Kak sò se človeki v srci smilile vnožine, štere so morale iti na mesnico za tak sramotne namene. In kda so vidli, da osrednji držav ne morejo ovači podreti, so palik začnoli z narodnostjov. Wilson je proglaslo, da se morajo naródnje osloboditi. Miljoni so pomagali podreti prvejšnje države, štere so v istini kratile pravice sebi podložnim narodom. Pa pri mirovnoj konferenci so načelo samoodločbe narodov poklačili v blato, či je šlo za hasek kapitalistov. Kelko se je hužtilo pred bojnov proti drugim narodom, ki se neso šteli poklanjati domačemi narodnomi bogi! Boži mlini pa počasi melejo, nego melejo gvüšno, zato so se zapelani za svoje sovraštvo do drugi narodov morali pckoriti v svetovnoj bojni. Človek bi mislo, da se človeštvo strezni po telkom trpenji pa denok nej, hušiti se na vsej koncaj, edni proti Madžarom, drugi proti Slovincem ovkraj Müre. Mir si želemo, kak pa naj bo mir brez ljübezni! Ali je to mogoče? Mirü tak dugo nede med narodi, dokeč de se ljudstvo dalo voditi od brezverski kapitalistov, ne pa od večnovalani navukov Kristušovi.

Kršćanstvo ma v sebi moč življenja, moč prave ljubezni do lastnoga pa tudi do drugoga naroda, lažljiva brezverska narodnost, so pa samo bleščeče pa prazne reči, zmožne, da zapelajo vnoge. Ljubimo teda svoj slovenski narod kak dobra deca svojo mater! Naša ljubezen pa naj ne bo v rečaji, nego v dejanji, najneude slepa, da bi se na rovaš narodnosti lahko vse delalo, tudi pohujšanje širilo pa brezverstvo koreninilo med nami, nego delajmo vsi nato, da bo narod predvsem pošteni in veren i na tom fundamenti bo razcvetela najlepša ljubezen do njega. *Kršćanstvo je dalo narodnosti pravo življenje in pravi pomen, brezverski liberalizem pa jo ruši, in ruši vero in poštenost.*

NEDELA.

Po vüzmii II. Evang. sv. Janoša X. Jezuš dober pastir. So tudi slabi pastirje, slabi očevje, slabe matere, slabi naprejpostavljeni. Tei iščejo svoje dobičke i se ne brigajo za to, živejo li njuva deca, njuvi podložniki po božoj voli. Dnesden je malo dobrih pasterov. To je žalostno dejstvo, ali ešče žalostnejše je to, ka tej slabi pastirje te svoje falinge neščejo spoznati. Si ti dober pastir? Dober pastir zna, če žive dobro njegova ovca.

Trpljenje Gospodovo.

I ravno to je bio zrok, zakaj volo so ga tak grozovitno na smrt dali; poslušnite samo prevdarke, šteri se toti čudno glasijo, a pravici odgovarjajo. Če bi Kristuš kak krivca skončali, te bi on svojoj krivdi primerno kaštigo dobo, štero zakon predpiše: „*Po meri greha naj se odmerijo i vdarci.*“ (Deut. 25, 2). Ali bi ga kamenjati mogli kak Nabotha, če ga za Bogoskrunca spoznajo; ali kak Joaba presmeknoti, če ga za morilca razglasijo; ali ga obglavijo kak Sebo, če ga kak hujskača obsodijo i tak dale. Te kaštige ne bi smeli tak nalehci po svojoj volii spremeniti, ar je znano bilo, ka zakoni za določeno kaštigo predpišejo. Da je pa Kristuš ne bio spoznan za nikšega krivca, ka so skleпали z toga? Mislili so si, ka ga smejo mučiti brez mere, ne da bi se zakona držali, mislili so brez strahü, ka lahko na njega nakladejo biče, trne, križ, spot, zametavanje, žuč, palin, jecih i vse druge mantrače, tak, da je vsaki krvnik meo eblast te moke ali povnožitii, ali poostriiti, ali podugšati, kak se njemi je pač zljubilo. Pa ste vi gda sveta čüli od šteroga drugoga krivca, da bi te tak bio krvnikom izročeni, ka bi tei smeli ž njim ravnati, kak bi pač šteli? Ka je te to za nove krivice, da je nad njo ta zvinredna kaštiga vopovedana? Šteri zakoni, šteri orsagi, šteri časi, šteri narodi so gda takše pooblastilo sklenoli? Jedino Kristuš je bio tisti, z šterim so v gröznihi srdaj tak ravnali: „*Jezuša njim pa prekdao njihovoj voli.*“ (Luk. 23, 25) Ali je mogoče Kristuš najšeo milostivne krvnike, ki so omilili surovost sodbe pri njenom izvršavanji? Nad tem sodite vi. Istina je, ka so krvniki, nakeliko njim je vola, navadno smileni do krivcov; navada je, ka je vlijudno odpuščenja prosijo, predno izvršijo smrtno obsodbü na njuvoj peršoni; i nej nevarnosti, ka bi oni mogli trdno določeno kaštigo poostriiti, meče nabrusijo, ka z vekšov

hitročov doprinesejo vdarec, vajati prenamažejo, ka z menšov bolečinov zvršijo grozno delo. Ali z kakšov smilenostjov so hüdobni ravnali z Kristušom? Poslušajte, o kršćeniki, i groza naj vas obide.

Zakon je toti nej dovalo, da vdarci, štere krivec dobi, presegajo broj štirideset: „*Ne smejo presegati broj štirideset.*“ (Deut. 25, 3.) Bi što samo en vdarec več dobo, bi postao za vsikdar brez poštenja i ne bi smeo več nikšega častnoga mesta ali službe dobiti; (Theoph. in z od Cor. 11.) Zato so tak skrbno pazili židovje, ki so Pavla apoštola bičali, ka se je pa najmenje petkrat zgodilo, ka njemi rajši en vdarec menje dajo kak ednoga več; ar so se vüпали ka ga z čakanjom kakše imenitne službe znajo ešče na sebe dobiti. Vdarci, štere je pa Kristuš dobo, so pa presegali ne samo broj štirideset, nego ešče broj jezero, tak da je ne samo brez poštenja gratao, nego obsipao se je še z najglobšov sramotov.

Glasi.

Slovenska Krajina.

Molitveno Knigo „Hodi k olt. Svestvi“ damo znova štampat, če se zglati zadesta naročnikov. Koštala bi vezano 10 Dinarov ali 40 koron. Prosimo kem hitrejši odgovor z posameznih fär, ka z delom prle moremo začeti. Zadnji termin naj bo 30. april. Do toga časa javite uredništvu Novin, keliko molitvenih knjig bo trbelo v šteroj občini ali fari. — Vredništvo Novin.

Misijon za orle so šteli držati v M. Soboti po vüzmii tisti tjeden, a ar so se priprave ne mogle zvršiti, je odložen te misijon. G misijonara so bogojanski orli te k sebi povabili, ki so te ravno meli sestanek, pa so pri toj priliki njim držali štiri navuke, je spovedali i jih 35 prečistili.

Vrli Evangeličanec. Dneva 3. marca je prišo Šandor Matjaš evangeličanec v gostilno g. Peterka v M. Soboti, se je lepo predstavio g. dr. Korošči načelniki, voditeli SLS ali kmečke zveze, je pohvalo njihovo trüda puno delo. Potom je pa eden človek pravo: dabi nam bar g. Korošec kaj piti plačali. G. Šandor je pa včasi pravo SLS nema penez, dabi piti plačüvala kak je Bog ne meo, gda je po zemli hodo, liki jes ti plačam liter vina pa li pij, či si žeden, pa vrli boj, podpiraj SLS. ka komunizen vö ne vdari. Vino je pa žeden prav hitro na sto dobo. Zatem je šo g. Šandor domo v Krog i tudi v gostilno i tam je že drugi pravo, ka je žeden i bi dobro bilo dabi g. Korošec tudi kaj plačali. Pa omenjeni g. Šandor je tomi tudi liter vina prej plačo, pa njemi pravo, samo pij, ali čeden boj, na den volitev pa podpiraj stranko, ki skrbi za pravico i za red v državi.

Izjava. Podpisani Žizek Martin iz Beltinec izjavljam na notico „*Lažlivci*“ v 11. št. Novin sledeče: Podpisani šem čüo od našega župana, Balazic Štäfana, ka so njemi prej g. plebanoš, Vadovič Rudolf pravili, ka bi bolše bilo glasati na Benka kak Kleklna, ar je Benkova partija vekša. Jaz nesam zmislö to, nego čüo od g. župana. Beltinci, 1923. 4. apr. Zsizsek Márton. (Vredništvo je te, gda so se te glasi širili, govorilo z g. pleb. Vadovičom, ki so se naravnost izjavili, ka so gornje izjave nej dali. Na g. župani je tak ležeče, kak se ta laž odsüče. Vr.)

tam zgübila svojo preveznico? Skoro je ne inači. Gotovo jo je pobrao Fulvij. Ali ka bo zdaj? Naj se zgodi po božoj voli, si misli, i ide spat.

Potem, gda se je Fabijola poslovila z Agneškov, je šla v svojo sobo; prišle so služabnice i so joj po navadi dvorile, ona pa je dnes ravnala z njimi tak lepo i prijazno, da ešče nikdar ne tak. Gda odidejo se šče nasloniti na mehke stolec, ali na njem zagleda meč, s šterim je ranila Siro; prime ga i ga čemerna zažene v kot.

Blüzi nje je ležala knjiga, štera njoj je prle kratek čas delala; pa jo vzeme v roke, ali neslano i süho se njoj vidi zdaj to čtenje. Püsti zato knjigo i premišlüje od stvarih, štere so njoj ravno prišle na miseo. „*Kak prijazno dete je Agneška,*“ si misli, „*kak ponižna,* preprosta je v obnašanji, i kak modra: bistra v govorenji! I kak je Fulvij dnes pri obedi pogledüvao lepo dete! To so ne bili njegovi navadni nesramni pogledi, nekak limarsko jo je opazüvao, kak či bi si izmišlüvao kakšov vkanitev proti svojoj sorodnici. Trebe bo paziti, — ar nikaj jako ne zavüпам tomi človeki.“ Tak je mislila Fabijola i je sklenola ravno nasprotno kak njeni oča: nikaj več ne sme te tujinec vküp priti z Agneškov, naj bo kakšte, to moram zabraniti.

Ravno te se je pa Fulvij brez spanja premetavao po svojoj posteli i skleno za trdno, da se bo od zdaj ogibao Fabijove hiže.

Pesem za dečke, štero je poslaö velki slovenski pesnik, Josip Stritar bogojanskim školarom.

Na pot v življenje.

Z Bogom, deček, srečno hodi,
Šola daje ti slovo;
Po življenja poti vodi,
Bog naj z milo te roko.

Kar naukov ti podala
Šola je, po njih ravnaj;
V dobrem trdnem kakor skala
Omajati se ne daj.

Svelo vero zvesto hrani,
Stori, kar ti vest veli;
Domovini zvest ostani,
Za njo daj, če treba, kri.

Moli, delaj, brez napake
Živi, kakor hoče stan;
Če te vzamejo v vojake,
Štej si v čast, da si izbran.

Priden, varčen, trezen bodi,
Dober človek, mož krepak;
Po pravice potih hodi,
V vsem življenju poštenjak.

Josip Stritar.

(Pesem za deklince prihodnjic).

Zemljevid (mapo) od Prekmurja je naravno g. Jurij Dembič, agr. teh. nadzornik v Rakičani p. M. Soboti. Zemljevid priporočamo občinam. Dobi se falat po 50 K.

Dühovne vaje za dečke se zdaj ne morejo vršiti v Celji, ar je celjska romarska hiža zasadena. Zato si v Slov. Krajini več g. dühovnikov guči za to, da bi radi meli doma dühovne vaje za dečke ešče letos. Uredništvo Novin se je obrnulo na g. misijonara z pitanjom, jeli de to mogoče letos ali ne. Za odgovor je dobilo sledeče: Trije gospodje bi lejko prišli i držali v šestih mestaj tridnevne dühovne vaje za dečke. Po vajaj bi se pa lejko vpelale za dečke taki Marijine družbe. Te vaje bi se lejko vršile meseca augusta, septembra pa novembra. Da celo delo enotno bo, bi prosilo vredništvo Novin, naj se potom njega ali naravnost naznani v Celje misijonskoj hiži, štere fare dekčom bi želeli te dühovne vaje letos g. dühovniki.

Turnišče. V gostilni Tivadar se bo predavala 15. aprila ob 3 popoldne i večer ob 7 igra „*Tri sestre*“ (troje djanje) pa „*Kralj Herodeš*“ (Dvoje šaljivo djanje z popevanjom). Med igrama spopeva moški zbor pesem „*Tiha luna.*“

Knige. Izšla je pa Strojova: „*Kratka zgodovina kat. Cerkve*“ z 20 slikami. Ze od prve izdaje je pisao pokojni kanonik dr. J. Gruden: „*Naši Slovenci bodo radi čteli to knjigo, ar so v njoj popisani tudi dogodki iz domače slovenske zgodovine.*“ Pisateo nove Cerkvene zgodovine je samostojno obdelao zgodovino i podaja najimenitnejše dogodke iz splošne i domače zgodovine sv. Cerkve v lepoj slovenščini. Kniga je jako primerna i modro pisana. Nova izdaja pa je ešče izpopunjena: posebno jo krasijo lepe slike. Dobi se v Jugoslavanskoj knjigarni v Ljubljani. Košta lepo i mōčnō vezana 26 dinarov. Istina je, da je namenjena šolam, posebno mešćanskim i višjim razredom osnovni š-1, ali rad jo bo meo vsakši, što se šče kaj navčiti iz zgodovine sv. Cerkve.

Fabijola

ali

Cerkev v katakombaj.

I. Mir.

Kršćanska hiša.

Neizrečeno je bilo žao dobroj starki, da je sužnja zgübila tak drago stvar; gotovo jo je čuvala, da bi si gda küpila prostost, si misli Eofrozina; ali tudi Siraje žalüvala za preveznicov, pa ne zavolo njene velke vrednosti. Vse je bilo že premetano, vsi koti preiskani — lepe tkanine pa je li ne bilo. Na imenitne goste gospodarove je niti mislo ne nišče.

„*Ka je to?*“ si je mislila na zadnje starka, „*mogoče je preveznica preminola? Ka pa či bi jo bila Afra kama spravila s svojim cumpranjom?*“ Vsi v hiši so bili najme gotovi, da zna čarna robinja čüdne stvari, da je mogoče cumprinica. Gda je ponoči na nebi sijao pun mesec, je večkrat Afričanka zapüstila hižo, kak je sama pravila, da si nabere skrivnostni trav i napravi svojoj gospej lepotilo z njih, drugi so pa pravili, da ponoči hodi k svojim rojakom, drugim vojakom, da tam nesramno častijo svoje lesene boge, i da jo rojaki častijo kak pravö kralico cumprinic.

Nehali so iskati. Sira je sedela sama i je premišlüvala, ka je preživela dnes. Tüdi tujinec na dvorišči joj pride na miseo, ka pa či bi bila

Fabijola pa začne premišlüvati od Šebeščana. „*Vse inačiši človek je Šebeščan; kak odkrito, kak plemenito je njegovo obnašanje!* Nikaj je ne podoben drugim mladencem, šteri zahajajo v našo hižo. Kak modri reči je! Mero drži v jedi i mero tudi v guči; nikdar ne guči od svoje vojaške hrabrosti i pogumnosti (korajže) pa itak celo mesto zna od njegove vojne slave! — Či bi on občüto do mene to, ka mi lažejo drugi! . . .“

Ešče celo robinja Sira, kak lepo se je obnašala, zmagala je gizdavost v njenom srci, to je čütila sama, i nekša neznana, nevidna moč jo je vlekla k sužnji. — Nikaj je ne čüdno to, vej je sirmaška sužnja ravno — klečala pri svojoj posteli i goreča molitev se je zdigavala pred sto nebeske milosti iz pobožnoga srca — da se spreobrne Fabijola.

Shod po noči.

Velka so bila cesarska poslopja v Rimu, po celom bregi. Palacij so se razprostirala i segala do drugi sosedni bregov. V teh posloppjih je stanüvao tudi Šebeščan, vekši čestnik ali tribun cesarske straže. Brez posebnoga šminka so bile njegove sobe pa itak jako lepe i čiste; on je ne meo celo čredo robov, samo stara, vlüdna ženska i nekaj drugi prosti služabnikov njemi je bilo na pomoč. Vsi so bili kristjanje, kak tudi po njegovoj skrbi vsi njegovi vojaki.

Za Jugoslovansko matico so darovali: osobje kr. državne policije v Soboti zbirko iz meseca decembra 52:50 dinarov; g. Andrej Bole M. Sobota 10 Din; gospodična Cecilija Stalovsky iz Fokovec je nabrala v veseli družbi med Rusi ob svetkih pravoslavna Božiča v Hodoši 200 Din. Vsem plemenitim darovalcom se podružnica prav toplo zahvaljuje.

Posnemajte! Osobje kr. policijskega oddelka v Soboti je izročilo tokom leta 1922. podružnici Jugoslovanske matice zbirko 1622:88 dinarov i 8 dolarov. Podružnica se najtopleje zahvaljuje imenovanom osobji za njihovo nesebično i požrtvovalno delo v korist nedrešenoga naroda.

Krog. — Shod g. Hartnera. 10. marcijaša se je pripelal g. Hartner z g. Pavlica nadzornikom veleposestva gr. Battyanya. Že eden den prle je naznan g. nadzornik, da ga naj čakajo tisti, šteri maja grofsko zemljo v Kerecovoj gostilni, da prej bo piti i jesti zadosta. Resan se jih je nabralo puno ešče tisti, šteri nemajo niti votuma. — G. Pavlica je v svojem govori najprle prineso naprej Novine št. 22. v šteroj je prej najšeo, da g. Klekl pišejo, da se zemla naj razdeli po komunistično. Ne vemo zdaj, ali g. Pavlica ne ve šteti, ali nešče znati čtet, ali pa je že tak navajen, da more vsigdar lüstvi kakšo laž pripovedüvati. Iskao sem v tistoj številki i jaz to, ali nikak sem ne mogeo najti toga. Po mojoj sodbi bi te gospod dobri bili za bohoca, da bi lejko z ribe medveda delali.

Novo sv. mešo so slüžili dnes tleden čg. Horvat Ferenc, Salezijanec z Renkovec v Törnišči. Manuduktor so njim bili törjanski g. plebanoš Sakovič Jožef, predgali so njim pa g. prefekt iz Veržeja Raduha Jožef. Med sv. mešev je jako lepo spevao deški pevski zbor iz Veržeja. Novomešniki vnogo uspeha želemo v gorica j gospodovih.

Sprejme se taki 200 sezijskih poljskih delavcov za veleposestvo kneza Esterhazija na Madžarskom. Plača se moškam 300 kron mesečno ino za celo sezijo 700 kg. silja, ženskam se pa plača 2500 kron mesečno in za celo sezijo 400 kg. silja, več se lejko poizve pri Državnoj Borzi Dela v M. Soboti.

Država.

Vse stranke majo velka spravišča, niti edna ne bi rada popüstila od svojega programa. **Vladna stranka** se pogaja z vsemi. **Naša stranka** je mela 8. aprila velki shod v Maribori. Govoro je tüdi naš poslanec g. Šiftar. Sktenili so, da ne bodo šli v vlado, dokeč nam ne dajo avtonomije. — **Radič** bo poslal 9 poslancov v Beograd. — **Demokratje** se cepijo na dva tabora. Pri nešternih se že začne vedriti i so pod vodstvom Davidoviča bole za avtonomijo. Dosta hüši so pa drügi s Pribičevićom, gde so tüdi slovenski demokratje. Tej ščejo čiravno z orožjom priti do vladne kopanje. Zato so organizirali tak zvane Orjunce. To so mladi demokratje, šteri naloga je z batami, z bombami delati proti drüгим strankam. Posebni divjajo proti našoj krščanskoj stranki, ar so oni brezvörci, po večini Sokoli. Med drüгими junaštvi so razbili mašine v krščanskoj tiskarni v Maribori. Tüdi našega poslanca Žebota so do krvavoga zbili. V soboto jih je pa prišlo okoli 300 v Slov. Bistrico na Štajarskom. Z batami, revolverami, z noži i z bombami so hodili po mestu kak razbojniki i so razbijali okna, dveri i napadali naše lüdi. 4 so ji menje ranili, dva pa na smrt.

Nekšega večera se bližata k tomi stanüvanji Sebeščan i Pankracij. Mladi Pankracij je neizrečeno lübo starejšega vojaka i je jako rad bio ž njim vküp, kak se veseli mladi vojšćak, či se njemi bliža isküšeni junak. Pankracij pa je častio Sebeščana ne samo kak navadnoga hrabroga vojaka cesarovoga, ešče bole ga je lübo i spoštüvao kot vojaka Kristušovoga vej so ga pa resan dičile najlepše krščanske čednosti, da je človik ne znao, komi bi se bole čüdo, ali velikosti njegovoga düha, ali premišlenosti i hrabrosti, združeni z najvejšov ponižnostjov. Tüdi bistri razum Sebeščanov je v Pankraciji včasi zapazo blago düšo, čistost i nežužnost; i ar je dobro znao, kakše nevarnosti protijo nesküšenom mladenci, ga je opomno, da se li naj njega drži, njega poslüša i bouga. Tak je vezalo tevi blagivi düši najtesnejše vezalje.

Gda prideta v tisti kraj cesarskoga pöšlopja, gde so stali na straži Sebeščanovi vojaki, pravi mladi tribun (čestnik) svojemi prijateli, kazoč na slavolok pred palačov: „Gda pogledam to Titovo zidovje si mislim: boža naredba je, da te spomenik razrüšenoga Jeruzalema i razbežanoga židovskoga lüdstva stoji tü pred cesarovov palačov. Židovski narod je bio prvi velki sovražnik naše vöre, i vsikdar mi pride na miseo, da de se zdigno tüdi ešče drügi slavolok, da je pokončan tüdi drügi velki sovražnik krščanstva — nevörna rimska država.“

† **Dr. Verstovšek.** Dne 27. marcijaša je mro v Maribori profesor g. dr. Verstovšek, mož, poštenjak, velki Slovenec, šteri je tüdi za naš kraj dosta napravo. Zato je naša dužnost, da se ga tüdi mi spomnimo bar zdaj, gda se je preselo v lepšo domovino. Kak mlad vseučelišnik je bio tüdi on demokrat, ali zapazo je, da edino krščanska stranka ma lübezen do lüstva, zato je prišeo v naš krščanski tabor. Borio se je z vsemi močmi, žrtvovao celo življenje za slovenski narod. Njegova zasluga je, da smo ne zgübili Maribora i Štajarskoga i tak tüdi naše Krajine. Tüdi slovensko šolstvo je on spravo v red po prevrati tak ka se je včasi začnolo včiti v vseh školah slovenski — Slava spomini dr. Verstovška.

Katoliška procesija v Beogradu. Na velko soboto se je vršila v sredi najvejšega pravoslavna mesta, štero ma komaj 5000 katoličanov, tak lepa katoliška procesija, da so se Beogradčani čüdüvali i pravili: Tak lepe procesije smo ešče ne vidili. Skoro celi Beograd je prišeo gledat ali se je pa vdeležo te slavnosti. Tüdi krao i vlade so poslali svoje zastopnike.

Medjimurci so poslali v Ljubljano pismo, v šterom prosijo slovenske škole i učitele. Ščejo se pridružiti k nam i pravijo, da so oni Slovenci, da je njüv jezik bole podoben slovenskomu kak horvatskomu. Tüdi naše Novine omenjajo i pravijo, da ji jako radi čtejo. Mi se veselimo toga i pozdravlamo to miseo naši bratov Medjimurcov. Prosimo ji, da nam večkrat, pišejo od njüvih razmer i mi ji radi denemo v naše Novine. Oni naj širijo naše Novine, mi jim pa bomo že pomogli do njüve žele. Naša največja žela bi pa bila, da bi se Prekmurci i Medjimurci združili, ar mamo jako vednaki jezik, vednako zgodovino i vednake šege, tak da bi pri prihodnji volitvah že vküp nastopili i tak volili namesto štirih, pet poslancov.

Svet.

Iz Amerike. V Zedinjeni Državah v Ameriki je letos 25.000.000 to je dvajsetipet milijonov katoličanov. Pred sto leti, 1820.-toga jih je pa bilo komaj 15.000. Katoličanci majo zdaj tam 17.000 cerkev, 15 vseučelišč z 19.862 dijaki, 51 semenišč s 6667 kleriki i 1522 višiši škol s 129.843 dijaki. Je 6048 osnovni škol z 1.789.823, to je okolik edna milijona sedemstü devetdeset-jezer vučencov. Katoličanci so zbrali okolik 75 in po milijonov dolarov za dobre namene, i to so darüvali največ sirmaški delavci. — Pri nas pa nešternih niti 80 koron na leto na vüpažo dati za krščanske Novine.

V Nemčiji so na smrt obsodili ženo Ano Šulc, ar je leta 1917. poslala na bojišče svojemi möži zagiftano pogačo, od štere je mro.

Cigaretini so bujli v Suderlandi na Angleškom 15 let staroga dečka, ar jih je preveč kadio. Občinstvo zahteva, da se prepove kaditi nedoraslim.

3500 lüdi i 2500 psov. V mestu Midletom na angleškom so pri zadnjem lüdskom štetji našeli 3500 lüdi i prešteli so tüdi nikaj menje kak 2500 psov. Nešterna hiža ma po 10 ali 15 psov.

Gudeke je mela v Osjeki na Hrvatskom nekša ženska i jih je hranila z kravjim mlekom. Ali pujecki so dugo ne šteli jesti mleka. V strahu, da ne bi poginili, jih je ženska odnesla k küsi, štera jih zdaj doji.

„Kak? Ali je resan tvoja miseo, da more biti konec tomi mogočnomi kralestvi, prle kak de se razširilo i utrdilo krščanstvo?“ pita Pankracij.

„Bog ne daj, — toga ne mislim. Cilo svojo zadnjo kaplico krvi sem pripravlen preljati, kak sem prelejšo prvo, da se samo čuva naša država; itak se pa bo mogeo vkloniti mogočni Rim svetomi križi, i gda se bo pokristjano se gotovo ne bo godilo tak počasi, kak se zdaj širi vöra, nego tak, da bodo vsi z začüdenjom kričali: to je bože delo!“

Med takšimi guči prideta v Sebeščanovo stanüvanje. Bilo je razsvetlono i kak se je vidilo, pripravleno za več lüdi. Vštric vratom so bile lepe glažovene dveri, skozi štere se je prišlo vün na hodnik (gang). Mesec je sveto tak milo i prijazno v sobo, da našiva dva mladina prijatelja ideta skoz sobo na hodnik. Bila je krasna noč, kakše so le na Taljanskom. Pun zlati mesec je plavao na temnom nebi, razlevao je pa tüdi svojo svetlono na celo velko mesto i njima je kazao čüdnno razsvetlono velki kolizej (rimsko gledališče, gde so tüdi na jezere kristjanov raztrgale zverine). Ali našiva junaka sta ne gledala te močne lepote; starejši je položo mlajšemi roko na ramo i sta vtopeno v svoje misli tiho gledala v dalečino. Za nekaj časa pa začne Sebeščan: „Gda sva stopila iz sobe, sem ti šteo pokazati prostor, gde si mislim novi slavolok, gde bo spomin premaganoga našega

Samomor med zdavanjom. Zgodilo se je v Lindau. Gda je dühovnik pitao pred oltarom 20 letno sneho: „Ali ga štete za moža?“ je sneha odgovorila: „Ne, nigdar ne! Jaz lüdim drügoga i to moji starisi dobro znajo. Raj merjem, kak da bi toga za moža zela.“ Komaj je izgovorila te reči, že je poleg nje klečeči mladöženec vöpotegno revolvo i se je strelo. Celo mesto je protestiralo proti takšim starišom.

Dühovnik strela za s. ojo ženo. Pravoslavni dühovnik Kocević iz Senja je poslal v školo v Novisad svojo deco. Z njimi je šla tüdi mati. Ali on se je bojao zanjo i je šo tüdi v Novi Sad. Gda sta se štela z ženov domo vrniti, bi ona rada ešče pri deci östala. Nato je on tak lübosumen postao, da strelo ženo i sebe.

Domača i Svetovna politika.

V našoj državi se bije böj med *centralisti* i *avtonomisti*. Prvi želijo, da bi samo Srbi zapovedüvali i gospodarili; Slovenci, Horvatje i drügi bi samo bogali i plačüvali. Avtonomisti pa zahtevajo, da je vsak narod v našoj državi na svojoj zemli svoj gospod. Za Srbe so radikalni i demokratje, za avtonomijo pa vse drüge stranke, to je polovica poslancov. Kak se bo napravilo, ešče nišče ne ve. Gotovo je, de idejo 16. aprila poslanci v Beograd. Skoro gotovo bo vlada odstopila. Potem pa bo nova vlada ali iz sami centralistov ali iz avtonomistov. Gotovo je samo to, da se den avtonomije bliža, čiravno bomo mogli prle ešče dosta delati za njo. Vsikdar najme bole razmijo tüdi pametni centralisti, da je najbolše za našo državo, da se vredi tak kak je Amerika ali Švicarska ali Nemška. Ravnotak se bije boj v Romuniji proti centralistični ustavi. — **Na Madžarskom** so šteli postavili Hortija za krala. Tü vsikdar vre med lüstom: penezi spadajo, draginja raste, nezadovolnost se širi med lüstvom. — **V Avstriji** je zdaj mir, ar majo jako pametnoga voditela, dr. Seipla, dühovnika, ki je lepo pomiro Avstrijo s vsemi sosidi i tüdi na znotraj spravo red — **Na Taljanskom** je tüdi mir, tüdi njüv voditeo, fašist Mussolini se trüdi za prijateljstvo s sosidi. Z našov državov se bodo pá pogajali za Baroš i Delto. — **Nemci** se nikak neščejo podvrčiti *Francozom*, zato pride tüdi med tema državama do pogajanj, gde bodo mogli Francozi popüstiti. — **Na Rususkom** je najslabše. Voditeo bolševikov Ljening je jako betežen. Pravijo cilo, da je že mro, samoda toga vö ne dajo, ar bi te buknohi komunisti. Oni pa vidijo najvejšega sovražnika v vöri. Zato preganjajo vse vöre, najbole pa katoliško, Cerkeve zapirajo, vsešerom se delajo govori i predavanja proti vöri. Več dühovnikov i püšpeka Cieplaka so na smrt obsodili. — **Na Angleškom** dobro gospodarijo. Ta država ma že več dohodkov kak izdatkov. — Najbole pa je v *Ameriki*. Vsi majo zadosta dela i pravijo, da bo trebelo šče več delavcov. Zdj ščejo prnesti takši zakon, da ne dobi slüžbe niti eden vučiteo ali vučitelica, ki tajji Boga.

Velika vnožina krumplov

je k odaji

na veleposestvi v Rakičani.

Cena po dogovori.

drügoga nasprotnika, ali püstiva to, što bi gučao od toga, vej so to samo sirmaške sanje, či se ober njega razprostira vse inačiši slavolok, pun nebeske krasote, šteri povzdigüje naše srce v nebesa.“

„Istino gučiš,“ se oglasi Pankracij; „či se že neba, štero gledajo naše grešne öči, žari v takšoj krasoti, kaj more biti ešče gori, kama ne segne telesno oko. Tak se mi vidi, kak či bi bilo to nebo nekše pokrivalo, puno krasote na zgornji strani, skoz štero se samo včasi pokaže kakša zlata in ali pikica na tostran. Takše pikice mislim, da so zvezde na nebi, štere so predre pokrivalo, da nam svedočijo o krasoti tistih prostorov, po šteri se ščežjo izvoleni nebeskoga Öčo!“

„Lepa, krasna miseo,“ pravi Sebeščan; „i ravno to tenko pokrivalo loči nas, šteri se ešče tü na zemli trüdimö i bladimo, od naši bratov, šteri se že veselijo svoje zmage.“

„Predragi Sebeščan, ne zameri, da ti segnem v reč; glej, tam so pa vrata, skoz štera pridemo do tisti, šteri so na onoj strani pokrivala; vidiš tista vrata na kolizeji, skoz štera bomo stopili pred zverine. — Čüj, kaj je to?“

Oroslanovo tülenje se je čüfo od kolizeja.

„Tülenje divjih zverin je to“, odgovori vojak, „štere so pripelali v kolizej. Včera j jih je ešče ne bilo.“

(Dale)

Zmaga.

— r. — Znali smo, da bo v tej volitvah zmagala pravica i tak se je tudi zgodilo. Znali smo že naprej, da bo vse vničeno, ka je ne zdravo, ar samo zdravo drevo more obrodit sad. I to naše pričakovanje se je tudi spunilo. Zmagalo je slovensko ljudstvo tak, kak je dozdaj ešče nikdar ne. Naravnost krasne so številke, štere so pokazale volilce ljudske stranke, ali stranke slovenskoga delavnoga krščanskoga ljudstva.

Strah obide človeka, kda si zmisli nazaj na volilno kortešeranje. ka se je tu vse godilo! Kolko se je lagalo, kolko poštenja jemalo nikdar nepozabnim možom. Kak se je hujskalo i oblačilo, se protivilo i podkupovalo. A ka je vse to pomagalo? Nikaj! Pošten Slovenec se ne brigao za vse to nikaj. On je znao, da ne obljube, ne podkupivanje i ne protivljenje, vse to njemu ne bo na pomoč pa ga tudi ne zosaga, nego na njegovo pomoč i na hasek bo celomi slovenskomi narodi, če prek toga vsega ide i se postavi v vrsto poštenjakov i boritelov za slovenski jezik, za naš dom i našo vero. Edna edina stranka je bila pred volitvami, štera je bila prava slovenska stranka, stranka slovenskoga ljudstva ali kmečka zveza. Ta stranka pa je šla zmagovita kak ešče nikdar, ar je ogromna večina Slovencev stopilo pod njeno zastavo. Vsaki trezen Slovenec se je zavedao, da so bile te volitve velkoga pomena. Zdaj se je šlo za življenje i smrt. Šlo se je zato ali naj mi Slovenci bomo svobodni narod ali

pa ostanemo nadale hlapci i naj služimo mogočno gospodo. Slovenci smo 18. marca močno i jasno odgovorili vsem: Ne, hlapci pa več neščemo biti, nego svobodni gospodarje svoje svobodne zemlje!

Tudi Prekmurci smo se po velkoi večini zavedali toga, zakaj se ide. Vsi, šteri nosimo v naših srcih čit i ljubezen do svojega naroda, jezika, do Boga i domovine, vsi tisti smo šli s tistov strankov, štera se ravno bojuje za vse te naše svetinje. Mi smo bili i ščemo biti Slovenci, zato smo v vrsti, v zmagovitoi četi, štera dnes jedina razmi dušo slovensko človeka. Žao, če-ravno nas je bilo dosta, a itak je slika minulih volitev precej požalovanja vredna. Bilo je precej ljudi, šteri so se itak dali zapelati.

Proti vsem sovražnikom našega naroda i naše države je zmagala slovenska miseo tak prek Mure kak tudi v našoj Krajni. To je bila lepa zmaga nad izdajalci slovenskoga roda. Prišle pa bodo ešče tudi druge zmage, štere konči pokažejo, da smo Slovenci istino Slovenci. Mi vsi, ki pa nam gori v srcih ogenj goreče ljubavi za slovenski dom i jezik, bojmo ešče odzdaj tesneje sklenjeni v toj vrsti. Mi, šteri vupamo i znamo, da bodo prišle ešče lepše zmage za slovenski narod, šteri več nede nikdar rob ne ednomi i ne drugomi, delajmo za svojo domovino! Gledajmo na to, da pridobimo ešče druge, šteri so zdaj ešče mrzli, da tudi oni vzljubijo svoj rod, svoj jezik i milo slovensko domovino. Delajmo do popolne zmage!

Obrtnik.

Dnesden se vse organizira, vse drži, da tak leži dosegni svoje cile i se pomaga v živlenskoj borbi. Poznamo verske, kulturne ali prosvetne, stanovske i politične organizacije. Žao, mi v Prekmurji dozdaj ne smo meli nikših drugih organizacij, društev kak samo verska, zato tudi ešče ne razmimo kak velkoga pomena so društva. Kak pa smo združeni v svojoj narodnoj državi pa se nekaj vse oživlja, začenjajo se prinat tudi organizacije vseh vrst. Mamo močno razvito organizacijo kmečkoga stanü to je: „Kmečka Zveza,“ štera v političnom pogledu drži kmete v možen tabor.

Nemo pa tu gučali od vseh organizacij, nego ka je naš cio, povemo nekaj od obrtnika vseh strok to je od meštra eli rokodelca, ki si z rokov, z meštrijov, s tov eli onov služu krüh. Če je že vse združeno, naj pa tudi obrtniki majo svoje društvo, štero je naj podpira do uveljavljenja njihovih pravic.

Na Slovenskom mamu obrtniška društva. Tudi v Prekmurji je že dnesden jako dosta i tak to velko število dosta pomeni v našem političnom življenju. To se je pokazalo posebno pri zadnjih volitvah. Pri toj priliki so šteli neštérni gospodje zapelati naše obrtnike na led, da bi nje volili. V tom se je proslavo posebno g. Kukovec, šteri je kovao kmečko- obrtne zveze, da bi s pomočjov teh splazo do poslanstva. K sreči so obrtniki spoznali njegove na-

mene i ga pustili na cedili. Obrtniki so šli v velkoi večini s tistov strankov, od štere največ smejo pričakivati, da de jim šla na roko, štera se bori za svobodo vsakšega Slovenca tak kmeta, delavca kak uradnika i obrtnika.

Tudi vi prekmurški obrtniki ste po večini volili stranko Slovenskoga ljudstva kmečko zvezo i ka ste to volili ste tudi njeni pristaši. V toj stranki pa je društvo stanovsko politično, društvo krščanskih obrtnikov. To društvo se imenuje: „Jugoslovanska obrtna zveza.“ Vsakš obrtnik, šteri ide pot, štero njemu je pokazala njegova stranka, „Slovenska Ljudska Stranka,“ mora biti član toga društva. Vam že več ne trebe razlagati, ka šče ta stranka, to že znate, nego s tem vam ščemo pokazati, krščanski obrtniki, ne dajte se zapelati, da bi stopili v kako drugo obrtno društvo (Kukovčovo). Vaše mesto je v krščanski „Jugoslovanskoj obrtnoj zvezi.“ Vsi prekmurški obrtniki ustanovite se v svojih farah „Obrtne zveze“ i skupno si naročite glaslo toga društva: „Jugoslovanski Obrtnik,“ šteri stane na leto 12 Din. ino izhaja vsakš mesec. Prošimo i pozivljamo naše vrle obrtnike iz vsakše fare, da poskušajo ustanoviti „Obrtne Zveze.“ Za razna pojasnila se naj obrnejo na upravništvo „Novin“ v Črensovcih. Tu bomo tudi oprosili, da dobimo mali kotiček v „Novinah“ za obrtnike. Začnimo se gibati, da nas vsakš slučaj najde pripravljene.

Orlovski tabor v Brni.

Tudi neba se je zmrčila, kak da bi tu žalovala po lepim dnevah. Jako nam je vsem vkup težko bilo pri srcu, da smo se mogli ločiti i se posloviti od tak priljubljenoga kraja. Toda ednok je morala priti ljudi ločitev. Zdaj je začno padati tudi pomali dež i tak smo mogli iti.

Opravili smo večerjo. Spakivali smo svoje reči. Potem smo stopili vkup i smo zapeli par slovenskij pesmi, štere so bratje Čehi jako radi poslušali. Večer je prihajao že k konci, mogli smo vzeti svoje reči i šli smo na kolodvor. Med potjov smo tudi spevali, kak da bi si s spevanjom šteli potišiti misli, ka moramo iti odtoc. Na kolodvoru smo čakali do pol noči. Tu je bilo vse puno ljudstva, ar so se tudi Čehi vračali na svoje domove.

Trbelo je stopiti v vlak. Ešče ednok smo poglednoli proti lepomi varaši Brni. V duši smo izrekli toplo zahvalo i njemu zaklicali: „Na svidenje.“ Burno smo se pozdravili z brati Čehi, šteri so bili na kolodvoru. Nejednomi je pritekla v oči vroča suza, štera je povedala vse, kak jako zadovoljni se vračamo domo od svojih tak jako prijaznih bratov. Ešče ednok gromki: „Bog živi“ i „nasvidenje!“ Vlak je sfučkao i smo samo malo vidili posvete v varaši. Obdala nas je noč i samo ropotanje vlaka nas je motilo v prijetnij mislij na pretekli dni.

Pot domo je bila še dobra, le vreme je bilo slabo. Dežovalo je i bilo je prece mrzlo.

Vozili smo se domo celo noč i celi den. Mi smo pa ešče mogli prenočiti v Maribori, kde so nas tamošnji gospodje na kolodvoru sprejali jako „prijazno.“ S takšimi očmi so nas gledali, kak mačka na psa. Pa Bog jim odpusti.

Dugo ešče potem mi je bila glava vsa puna, vsikdar pred sebov sam vido tisto grožanje morja ljudi i razni prizori iz telovadišča so stali živo pred očmi. V vuhaj mi je vse zvenelo; glasi godbe, zvonjenje zvonov i prijetno popevanje jezik. Pa toga tudi človek nigdar ne bo mogeo pozabiti, vej tak srečnoga se čiti človek le malokda.

To bi bio mali i splošen pregled velikanskij slavnosti, štere je priredilo Orlovstvo. Toda to je le malo, kak kaplice vode proti ogromnomi morji, so le te vrstice proti tistomi, ka se je tam vršilo; zapan človek je le preslab, da bi to vse mogeo popisati.

Prekmurci! Tudi mi na delo! Delajmo, Organizirajmo se v našij krščanskij društva. Čas je prišeo, šteri zahteva dela. Moramo se braniti proti tmici, štera šče prevzeti moč na sveti. Vsi stopimo pod zastavo Orlovstvo, da skupnov močjov, organizirani v ednoj celoti začnemo boj proti sovražnikom cerkvi. Bratje Čehi so pokazali svojo veliko moč. Tak moramo tudi mi. Pride skoro čas, ko bo pali pri nas, v Jugoslaviji veliki tabor, te moramo nastopiti že tudi mi Prekmurci. Zavedajmo se, da smo krščeni i Slovenci. Naš cio bodi naša vera i naša domovina.

Brno — Ljubljana.

Tisti čas, ravno tiste dneve, v šterih so se vršile velike Orlovske slavnosti v Brni, so meli tudi Sokoli svoj „Vsesokolski zlet“ v Ljubljani. Zdaj primerjajmo teva dva tabora. Najpouše bo, da pokažejo številke velikost i mogočnost ednoga i drugoga, itak pa poglejmo prle ešče tudi priprave i pomoč k tema dvema taboroma.

Pred dnevi slavnosti, kak vsigdar, so orlovstvu sovražni listi, kak slovenski, tak češki, napadali orlovstvo. Blatili i smešili so naše gibanje i gučali, da je naša organizacija čisto negativna i je ne naravna, štera mora razpasti i vse, ka misli trezno se povrne v vrste sokolstva. Tem bole so pa povečevali sebe. Bili so se po prsah, kak kavalirje s punimi žepi i kazali na Ljubljano, kde da ščejo pokazati svojo moč.

Kakšo pomoč so meli Orli, da so pripravili priprave vredne 8 milijon čeških kron? Vlada je dala na posodo: 135 vagonov lesa, 10.000 gunj, nekaj vojaških kuhanj i varaš je dao šolske prostore, v šterih smo bili par dni. Pri železnicah je bilo 50% popüsta, pri transportih, kak smo se pelali tudi mi pa 60% popust. Davka je trebela plačati o vseh stopnic 60 odstotkov. Delali so i pripravljali Orli ino Orlice, kda so meli čas. Tej so tudi vkup djali i milijon č. K., če bi meli izgübo. Vse je bilo z dobre vole delano i darüvano. Dijaki i vojaki, šteri so nastopili, so vsi bili člani „Orla.“

Zdaj pa glejmo kak je šlo to v Ljubljani. Vse liberalne novine so kričale i spevale slavo Sokolom že mesece naprej. Gospodje tudi Sokoli so zdignoli na račun dačepiačivalcov težke milijone iz državne kase. V Ljubljani so po delali na državne stroške delavci, vojaki i kaznjenci. Na te zlet je prišeo sam krao s kralicov. Prišli so vsi ministri-Sokoli. Dijaki so se lahko vozili za četrtinske voznje. Država je dala voziti ruske Vranglovce i naše vojaštvo, med šterim je bilo par sto tudi Orlov. V vseh sokolskih telovadnicah so dijaki celo leto mogli zvršavati sokolske vaje i biti pod sokolskov „vzgojov.“ Vojaštvo je moralo vsakš deň vaditi sokolske vaje. Vučitell-Sokoli so predgali i širili sokolski duh i spravljali ljudi v Ljubljano. Tak vidimo, da je vse nekaj držala pod svojimi materinskimi peroti Sokoliče naša tedanja vlada. Dala peneze i komandirali soldačiji, delavcom i dijaštvi, da delajo za ljubljanski sokolski zlet celo leto. Pravijo, da je vse bilo lepo, samo naroda ne bilo. Ne je bilo Hrvatov, ne dijakov, ne naraščaja, članov i članic pa le nekolko. Pravijo tudi, šteri so vidili, da so včas i v večini bili viditi čehi Sokoli.

Da bomo pa vidili kelko naroda je bilo tu, so številke. Številke, štere kažejo število ljudi v Ljubljani, je prineseo eden tudi sokolski slovenski list, tak da je lahko vzmemo kak istinske.

Dale.

Gospodarstvo.

Cene silja v Dolnji Lendavi:

pšenica	1860	K.
žitó	1500	„
kukorica	1300	„
ječmen	1400	„
oves	1300	„
proso	1300	„
hajdina	1350	„

Cene mesa: Govedine kg. stane 76K. tele-tine 76 K, svinjsko meso 120 K, mast kg. 170 K, slanina 160 K.

Vrednost penez. Dneva 11. apr. 1 dolar stane 390-392 kron, 1 talijanska lira 19-20 kron, 1 češka krona naših 11 kron, za 1 dinar se dobi 40-44 vogrskih i 700 avstrijskih kron. V Čurhi naš dinar notira 5:45, to je, da za 100 dinarov dobimo 5 45 švicarski frankov.

Pošta.

Slivnjek Štefan. Dugaves. Poslali smo vašo prošnjo na direkcijsko v Ljubljano. Odgovor ešče ne prišo. Napravite silo za odgovor. — Bežan J. župan. G. Lendava. Bomo podpisali vašo prošnjo. — V. Št. Sv. Jürj. Biciklist je proso 20 dinarov. — Solar naj pošlje prošnjo v Ljubljano na zavarovalnico za nezgode delavcov.

K odaji je v Osiki na Štajari hiža z gospodarskim poslopjom, zidana, zraven je tri orale zemlje. Stoji poleg velike ceste pripravljena za krčmo ali kakšokoli obrt. Pod ceno polmilijona koron se tudi dobi. Küpci naj se zglasijo pri Vukan Štefani na Petanjcih št. 22.